

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๒

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๕๑๐/๒๕๕๒

เรื่อง รายงานการประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์
ในพื้นที่ป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒

เรียน ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนสถาน

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบให้ กองพุทธศาสนสถานตรวจรายงานการประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๒๐ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามที่ ได้มอบให้เข้าร่วมประชุม โดยมีสาระผลการประชุม ดังนี้

คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ของกระทรวง-ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์อย่างต่อเนืองตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๘ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- กำหนดนโยบายและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้
- กำกับ ดูแล ประสานงานให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่กำหนดไว้

- สั่งการ และติดตามผลการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา อุปสรรค รวมทั้งเรื่องการปฏิบัติงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินการแก้ไขปัญหาในกรณีเร่งด่วนเฉพาะหน้าในเรื่องใหญ่ ๆ อันจะก่อให้เกิดผลเสียหายต่อประเทศชาติและศาสนา
- ให้มีอำนาจในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ หรือคณะกรรมการอื่นได้ตามที่เห็นสมควร

คณะกรรมการฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจำแนกที่พักสงฆ์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ และแนวทางการแก้ไขปัญหาแต่ละประเภทไปดำเนินการใน ๓ รูปแบบ และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอมหาเถรสมาคมทราบ และเวียนแจ้งคณะสงฆ์ทราบอีกครั้ง หากมีการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อสร้างที่พักสงฆ์เพิ่มเติมจากเดิมที่คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ได้สำรวจไว้จำนวน ๕,๕๒๙ แห่ง จะให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ที่พักสงฆ์ในเขตพื้นที่ป่าไม้แต่ละประเภทให้ดำเนินการ ๓ รูปแบบ ดังนี้

๑. ผลักดันให้ออกจากพื้นที่ โดยมีหลักเกณฑ์ คือ

- ที่พักสงฆ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และเข้าไปอยู่อาศัยหลังจากประกาศจัดตั้งเป็นเขตอนุรักษ์นั้น ๆ แล้ว
- ที่พักสงฆ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง หรือตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ หรือเสี่ยงต่อการเข้าไปทำลาย หรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาป่าและสิ่งแวดล้อม
- ที่พักสงฆ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ในพื้นที่โซน C ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง และไม่มีชุมชนเข้าไปอยู่อาศัย
- ที่พักสงฆ์นั้น ๆ เข้าไปอยู่หลังจากได้มีการจัดทำทะเบียนที่พักสงฆ์เสร็จสิ้นแล้ว และไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชี

๒. จัดทำโครงการส่งเสริมให้วัดหรือสำนักสงฆ์ช่วยงานด้านป่าไม้ ซึ่งเป็นโครงการของพนักงานเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ โดยใช้อำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และมาตรา ๓๘ แห่ง พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้พระสงฆ์อยู่ในเขตโครงการได้ในฐานะเป็นผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ที่พักสงฆ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และเข้าไปอยู่อาศัยก่อนการประกาศจัดตั้งเป็นเขตอนุรักษ์นั้น ๆ

- ที่พักสงฆ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม และมีความมุ่งมั่นที่จะป้องกันดูแลรักษาป่าอย่างแท้จริง และราษฎรโดยรอบบริเวณให้ความร่วมมือในการป้องกันรักษาไว้

- ที่พักสงฆ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง

- ที่พักสงฆ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ในพื้นที่โซน C ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ ซึ่งมีชุมชนเข้าไปอาศัยแล้ว

- ที่พักสงฆ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ในพื้นที่สงวนหวงห้ามใด ๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรแล้ว โดยมีปัจจัยอื่นที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาในรูปแบบอื่นมิได้แล้ว

อนึ่ง สำหรับกิจกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมให้วัดหรือสำนักสงฆ์ช่วยงานด้านป่าไม้ ดังนี้

- เจ้าหน้าที่ป่าไม้ถวายความรู้พระสงฆ์เกี่ยวกับงานด้านป่าไม้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- ทำความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้กับชุมชนใกล้เคียงที่พักสงฆ์ โดยมีพระสงฆ์เป็นแกนนำ

- ปลูกลูกไม้เสริมหรือทดแทน ในพื้นที่เสื่อมโทรมหรือบริเวณที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ

- จัดทำป้ายชื่อพรรณไม้และป้ายพุทธสุภาษิต

- ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ภายในบริเวณโครงการร่วมกับพระสงฆ์

๓. ให้ที่พักระงษ์นั้นขออนุญาตสร้างวัดโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือให้สิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ที่พักระงษ์นั้น ๆ ตั้งอยู่ก่อนที่จะมีการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ

- ที่พักระงษ์ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ และ/หรือตักการสำรวจการขึ้นทะเบียนเป็นวัดตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความใน พ.ร.บ. คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

ผลจากการสำรวจจำนวนที่พักระงษ์ในพื้นที่ป่าไม้

จากการสำรวจและตรวจสอบโดยหน่วยงานรับผิดชอบ รวมทั้งสิ้น ๕,๕๒๔ แห่ง พื้นที่ประมาณ ๑๔๒,๗๖๓ ไร่ สามารถแยกที่พักระงษ์ในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ ดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติ ๔,๒๔๔ แห่ง พื้นที่ประมาณ ๑๕๗,๒๒๖ ไร่

- ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ๒๖๘ แห่ง
พื้นที่ประมาณ ๑๒,๖๖๘ ไร่

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๔๑ แห่ง พื้นที่ประมาณ ๑,๔๕๐ ไร่

- เขตอุทยานแห่งชาติ ๑๗๑ แห่ง พื้นที่ประมาณ ๘,๗๖๘ ไร่

- เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ๓๒๐ แห่ง
พื้นที่ประมาณ ๓,๕๔๕ ไร่

- อื่น ๆ (พื้นที่ของรัฐ, เอกชน มีเอกสารสิทธิ) ๓๘๐ แห่ง
พื้นที่ประมาณ ๙,๐๖๖ ไร่

ผลการจำแนกการประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหามะเร็ง
ในพื้นที่ป่าไม้ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ของที่พักระงษ์ในพื้นที่ป่าไม้ ที่ได้มีการสำรวจ
(จากข้อ ๒.๒.๑ จำนวน ๕,๕๒๔ แห่ง) มีดังนี้

คณะกรรมการได้มีการประชุมและจำแนกแล้ว ๓,๐๕๖ แห่ง (๕๕.๒๗ %)
จำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

- ผลักดันให้ออกจากพื้นที่ ๖๘ แห่ง

- จัดทำโครงการส่งเสริมให้วัดหรือสำนักสงฆ์ช่วยงานด้านป่าไม้ ๙๘๙

แห่ง

- ขออนุญาตสร้างวัดโดยถูกต้องตามกฎหมาย ๑,๙๙๙ แห่ง
- อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ๑,๙๒๘ แห่ง (๓๔.๘๗ %)
- อยู่ในที่เอกชนมีเอกสารสิทธิ์ ๕๔๕ แห่ง (๙.๘๖ %)

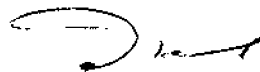
ตั้งเป็นวัดถูกต้องแล้ว, ร่าง ตามผลการจำแนกข้อ ๓) ต่อไปจะตัดออกจากบัญชีตามโครงการแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรด

ทราบ

ที่ประชุมรับทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

(นายวิชัย ธรรมเจริญ)

ผู้อำนวยการส่วนคุ้มครองพระพุทธศาสนา รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

